SPRENDIMAI

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2022/98

2022 m. sausio 25 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1561, kuriuo Vengrijai pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) atsižvelgdama į 2020 m. rugpjūčio 6 d. Vengrijos prašymą, Taryba Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2020/1561 ([2]) kaip paskolą, kuri neviršija 504 330 000 EUR ir kurios ilgiausias vidutinis grąžinimo terminas – 15 metų, suteikė Vengrijai finansinę paramą, kad papildytų jos nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir reaguoti į to protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

(2) Vengrija paskolą turėjo panaudoti priemonėms, panašioms į Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1561 3 straipsnyje nurodytas sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir su sveikata susijusias priemones, finansuoti;

(3) COVID-19 protrūkis imobilizavo didelę Vengrijos darbo jėgos dalį. Dėl to Vengrijoje staiga vėl smarkiai padidėjo viešosios išlaidos, susijusios su nauja priemone, t. y. vienkartinio pajamų rėmimo sistema, skirta savarankiškai dirbantiems asmenims sektoriuose, kuriuos paveikė taikomos apsaugos priemonės ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1561 3 straipsnio f, g, h, i ir j punktuose nurodytos priemonės;

(4) COVID-19 protrūkis ir išskirtinės priemonės, kurias Vengrija įgyvendino 2020 ir 2021 m. siekdama suvaldyti tą protrūkį ir jo socialinį, ekonominį bei su sveikata susijusį poveikį, turėjo ir vis dar turi didžiulį poveikį viešiesiems finansams. 2020 m. pabaigoje Vengrijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola sudarė atitinkamai 8,0 % ir 80,1 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Pagal Komisijos 2021 m. rudens prognozę Vengrijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola 2021 m. sumažės iki atitinkamai 7,5 % ir 79,2 % BVP, o Vengrijos BVP 2021 m. turėtų padidėti 7,4 %;

(5) 2021 m. gruodžio 1 d. Vengrija paprašė papildomos 147 140 000 EUR Sąjungos finansinės paramos, kad toliau papildytų 2020 ir 2021 m. nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir reaguoti į to protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, visų pirma 6–8 konstatuojamosiose dalyse nurodytoms priemonėms;

(6) Vyriausybės dekretu Nr. 485/2020 (XI. 10.) ([3]) Vengrija iki nepaprastosios padėties pabaigos pratęsė ir iš dalies pakeitė keletą su mokesčiais susijusių priemonių, nurodytų Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1561 3 straipsnio f, g, h ir j punktuose. Vengrija paprašė paskolos tik nuo 2020 m. gruodžio mėn. iki 2021 m. birželio mėn. patirtoms išlaidoms padengti. Dekrete nustatyta aiški sąlyga, pagal kurią paramos gavėjai turi išlaikyti darbo sutartis, galiojusias dekreto įsigaliojimo metu, ir atitinkamų priemonių galiojimo laikotarpiu nenutraukti tokių sutarčių

([1]) OL L 159, 2020 5 20, p. 1.

([2]) 2020 m. spalio 23 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1561, kuriuo Vengrijai pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (OL L 357, 2020 10 27, p. 24).

([3]) Paskelbta Vengrijos oficialiajame leidinyje 2020 m. lapkričio 10 d. (Nr. 242), p. 7671.

darbdavio iniciatyva. Paramos skyrimo reikalavimus atitinkančių sektorių aprėptis buvo pakeista Vyriausybės dekreto Nr. 571/2020 (XII. 9.) ([4]) 1 straipsniu, Vyriausybės dekreto Nr. 638/2020 (XII. 22.) ([5]) 1 straipsniu, Vyriausybės dekreto Nr. 105/2021 (III. 3.) ([6]) 1 straipsniu, Vyriausybės dekreto Nr. 147/2021 (III. 27.) ([7]) 1 straipsniu ir Vyriausybės dekreto Nr. 204/2021 (IV. 29.) ([8]) 1 straipsniu. Labiausiai nuo pandemijos nukentėjusiuose sektoriuose Vengrija 2020 m. kovo–gruodžio mėn. laikotarpiu (iš pradžių) atleido darbdavius nuo socialinio draudimo įmokų ir mokymo mokesčio, taip pat (iš pradžių) 2020 m. kovo–birželio mėn. laikotarpiu sumažino darbdavių reabilitacijos įmokų mokestį. Vengrija taip pat leido į mažųjų įmonių mokesčio (KIVA) bazę neįtraukti personalo išlaidų (iš pradžių) 2020 m. kovo–birželio mėn. laikotarpiu. Visų tų priemonių atveju prašoma nurodyti tik visų išlaidų (arba negautų pajamų) dalį, susijusią su įmonėmis, kurios sutrumpina arba sustabdo darbo laiką arba kurių darbuotojai nepertraukiamai dirba iki naujausių turimų galutinių duomenų datos. Kadangi tas priemones sudaro valdžios sektoriaus negautos pajamos, jas galima laikyti lygiavertėmis viešosioms išlaidoms;

(7) be to, Vyriausybės dekretu Nr. 105/2021 (III. 3.), Vyriausybės dekreto Nr. 147/2021 (III. 27.) 1 straipsniu ir Vyriausybės dekreto Nr. 204/2021 (IV. 29.) 1 straipsniu Vengrija iš dalies pakeitė atleidimą nuo smulkiojo verslo vienkartinio mokesčio (KATA), kaip nurodyta Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1561 3 straipsnio i punkte, kuris iš pradžių buvo nustatytas 2020 m. kovo–birželio mėn. laikotarpiui ir pratęstas 2021 m. kovo–balandžio mėn. laikotarpiui. Prašoma padengti tik išlaidų dalį, susijusią su savarankiškai dirbančių asmenų ir individualių įmonių rėmimu. Priemonė gali būti laikoma panašia į sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemonę, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2020/672, nes ja siekiama apsaugoti savarankiškai dirbančius asmenis ar panašių kategorijų darbuotojus nuo pajamų sumažėjimo ar praradimo;

(8) Vyriausybės dekretu Nr. 310/2021 (VI. 7.) dėl kompensacinės paramos savarankiškai dirbantiems asmenims ([9]) Vengrija taip pat įvedė naują vienkartinio pajamų rėmimo sistemą, skirtą savarankiškai dirbantiems asmenims sektoriuose, kuriuos paveikė taikomos izoliavimo priemonės, su sąlyga, kad jie savo veiklą tęs bent du mėnesius po numatomos nepaprastosios padėties pabaigos. Vienkartinė išmoka atitinka garantuotą mėnesinį minimalųjį darbo užmokestį (219 000 HUF). Tinkamumo finansuoti laikotarpis baigiasi pasibaigus nepaprastajai padėčiai. Schemos tikslinė grupė yra darbuotojų neturintys individualūs verslininkai, kurie negali gauti paramos pagal sektorinę darbo užmokesčio schemą. Priemonė gali būti laikoma panašia į sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemonę, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2020/672, nes ja siekiama apsaugoti savarankiškai dirbančius asmenis ar panašių kategorijų darbuotojus nuo pajamų sumažėjimo ar praradimo;

(9) Vengrija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas finansinės paramos prašymo sąlygas. Vengrija pateikė Komisijai tinkamų įrodymų, kad faktinės ir numatomos viešosios išlaidos nuo 2020 m. vasario 1 d. padidėjo 897 720 542 EUR dėl nacionalinių priemonių, kurių imtasi siekiant sumažinti socialinį ir ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį. Tai staigus ir smarkus padidėjimas, nes jis susijęs tiek su nauja priemone, tiek su esamų priemonių, tiesiogiai susijusių su priemonėmis, panašiomis į sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemones, taikomomis didelei įmonių ir darbo jėgos daliai Vengrijoje, pratęsimu. Sąjungos lėšomis Vengrija finansavo 113 740 000 EUR išaugusių išlaidų. Savo lėšomis Vengrija finansavo 132 510 542 EUR išaugusių viešųjų išlaidų;

(10) Komisija pagal Reglamento (ES) 2020/672 6 straipsnį pasikonsultavo su Vengrija ir patikrino, ar tikrai staiga smarkiai padidėjo faktinės ir numatytos viešosios išlaidos, tiesiogiai susijusios su priemonėmis, panašiomis į sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemones, kaip nurodyta 2021 m. gruodžio 1 d. prašyme;

([4]) Paskelbta Vengrijos oficialiajame leidinyje 2020 m. gruodžio 9 d. (Nr. 273), p. 9076.
([5]) Paskelbta Vengrijos oficialiajame leidinyje 2020 m. gruodžio 22 d. (Nr. 287), p. 10473.
([6]) Paskelbta Vengrijos oficialiajame leidinyje 2021 m. kovo 5 d. (Nr. 37), p. 1509.
([7]) Paskelbta Vengrijos oficialiajame leidinyje 2021 m. kovo 27 d. (Nr. 52), p. 2042.
([8]) Paskelbta Vengrijos oficialiajame leidinyje 2021 m. balandžio 29 d. (Nr. 73), p. 2676.
([9]) Paskelbta Vengrijos oficialiajame leidinyje 2021 m. birželio 7 d. (Nr. 104), p. 4469.

(11) todėl finansinė parama turėtų būti suteikta siekiant padėti Vengrijai mažinti didelio ekonomikos sukrėtimo, kurį sukėlė COVID-19 protrūkis, socialinį ir ekonominį poveikį. Sprendimus dėl paramos dalių ir dalinių išmokų terminų, dydžio ir išmokėjimo Komisija turėtų priimti glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis valdžios institucijomis;

(12) į šį sprendimą Vengrija ir Komisija turėtų atsižvelgti paskolos susitarime, nurodytame Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje;

(13) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vidaus rinkos veikimo iškraipymo, ypač pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 108 straipsnį;

(14) Vengrija turėtų reguliariai informuoti Komisiją apie planuojamų viešųjų išlaidų vykdymą, kad Komisija galėtų įvertinti, kokiu mastu Vengrija įvykdė tas išlaidas;

(15) sprendimas suteikti finansinę paramą priimtas atsižvelgiant į esamus ir numatomus Vengrijos poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2020/672 jau pateiktus ar numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, taikant vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1561 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Sąjunga suteikia Vengrijai paskolą, kuri neviršija 651 470 000 EUR. Ilgiausias vidutinis paskolos grąžinimo terminas – 15 metų.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Pirma dalis išmokama įsigaliojus Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje numatytam paskolos susitarimui. Visos kitos dalys išmokamos atsižvelgiant į to paskolos susitarimo sąlygas arba atitinkamais atvejais įsigaliojus jo priedui arba iš dalies pakeistam paskolos susitarimui.“;

2) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„*3 straipsnis*

Vengrija gali finansuoti šias priemones:

a) laikiną paramą turistų lankomose vietose esančioms apgyvendinimo įstaigoms atnaujinti, siekiant išlaikyti esamą darbo jėgą, kaip numatyta „Vyriausybės nutarimu Nr. 2080/2020 dėl nacionalinės apgyvendinimo įstaigų plėtros“, – išlaidų dalį, susijusią su savarankiškai dirbančių asmenų ir individualių įmonių rėmimu;

b) laikiną paramą maisto perdirbimo įmonėms, kaip numatyta „Žemės ūkio ministro dekretu Nr. 25/2020 (VI. 22.)“, – išlaidų dalį, susijusią su savarankiškai dirbančių asmenų ir individualių įmonių rėmimu;

c) laikiną paramą augalininkystės įmonėms, užsiimančioms vienmečių kultūrų auginimu ir augalu dauginimu, kaip numatyta „Žemės ūkio ministro dekretu Nr. 26/2020 (VI. 22.)“, – išlaidų dalį, susijusią su savarankiškai dirbančių asmenų ir individualių įmonių rėmimu;

d) laikiną paramą žuvininkystės ūkiams, kaip numatyta „Žemės ūkio ministro dekretu Nr. 30/2020 (VI. 22.)“, – išlaidų dalį, susijusią su savarankiškai dirbančių asmenų ir individualių įmonių rėmimu;

e) vaiko priežiūros išmokų mokėjimo, kuris pasibaigė pavojingos padėties laikotarpiu, pratęsimą iki 2020 m. birželio 30 d., kaip numatyta „Vyriausybės dekretu Nr. 59/2020 (III. 23.)“ ir „2020 m. įstatymo LVIII“ 71 straipsniu;

f) tam tikrų sektorių darbdavių socialinių įmokų mokėjimo sustabdymą, kaip numatyta „Vyriausybės dekreto Nr. 47/2020 (III. 18.)“ (su pakeitimais) 4 straipsnio a punkte, – išlaidų dalį, susijusią su įmonėmis, kurios sutrumpina arba sustabdo darbo laiką arba kurių darbuotojai nepertraukiamai dirbo (priemonės įgyvendinimas pratęstas ir ji iš dalies pakeista);

g) tam tikrų sektorių darbdavių atleidimą nuo mokymo įmokos mokėjimo, kaip numatyta „Vyriausybės dekreto Nr. 47/2020 (III. 18.)“ (su pakeitimais) 4 straipsnio a punkte, – išlaidų dalį, susijusią su įmonėmis, kurios sutrumpina arba sustabdo darbo laiką arba kurių darbuotojai nepertraukiamai dirbo (priemonės įgyvendinimas pratęstas ir ji iš dalies pakeista);

h) darbdavių mokamo darbuotojų reabilitacijos įmokų mokesčio tam tikruose sektoriuose sumažinimą, kaip numatyta „Vyriausybės dekreto Nr. 47/2020 (III. 18.)“ (su pakeitimais) 4 straipsnio a punkte – išlaidų dalį, susijusią su įmonėmis, kurios sutrumpina arba sustabdo darbo laiką arba kurių darbuotojai nepertraukiamai dirbo (priemonės įgyvendinimas pratęstas ir ji iš dalies pakeista);

i) tam tikrų sektorių smulkiųjų mokesčių mokėtojų atleidimą nuo smulkiojo verslo vienkartinio mokesčio (KATA), kaip numatyta „Vyriausybės dekreto Nr. 47/2020 (III. 18.)“ (su pakeitimais) 5 straipsnyje, – išlaidų dalį, susijusią su savarankiškai dirbančių asmenų ir individualių įmonių rėmimu (priemonės įgyvendinimas pratęstas ir ji iš dalies pakeista);

j) išlaidų personalui neįtraukimą į tam tikrų sektorių mažųjų įmonių mokesčio (KIVA) bazę, kaip numatyta „Vyriausybės dekretu Nr. 47/2020 (III. 18.)“ (su pakeitimais), – išlaidų dalį, susijusią su įmonėmis, kurios sutrumpina arba sustabdo darbo laiką arba kurių darbuotojai nepertraukiamai dirbo (priemonės įgyvendinimas pratęstas ir ji iš dalies pakeista);

k) vienkartinę išmoką sveikatos priežiūros darbuotojams kaip padėką už papildomą darbą pandemijos metu, kaip numatyta „Vyriausybės dekretu Nr. 275/2020 (VI. 12.)“;

l) išlaidas, susijusias su specialiomis pandemijos kontrolės priemonėmis valstybės valdomose įmonėse;

m) išlaidas, susijusias su specialiomis pandemijos kontrolės ir valstybės pareigūnų sveikatos apsaugos priemonėmis, kaip numatyta „Vyriausybės dekretu Nr. 250/2014 (X. 2.) dėl Viešųjų pirkimų ir tiekimo generalinio direktorato (KEF)“;

n) išlaidas, susijusias su ligoninių infrastruktūra ir investicijomis į jas, siekiant užtikrinti aukštą sveikatos priežiūros darbuotojų ir pacientų apsaugos lygį, kaip numatyta „Vyriausybės nutarimu Nr. 1012/2020 (I. 31.) dėl operatyvinio personalo sukūrimo“;

o) tiesiogines asmeninių apsaugos priemonių ir įrangos ligoninėse ir kitose sveikatos priežiūros įstaigose išlaidas, siekiant užtikrinti aukštą sveikatos priežiūros darbuotojų apsaugos lygį, kaip numatyta „Vyriausybės nutarimu Nr. 1012/2020 (I. 31.) dėl operatyvinio personalo sukūrimo“;

p) vienkartinio pajamų rėmimo sistemą, skirtą savarankiškai dirbantiems asmenims sektoriuose, kuriuos paveikė taikomos apsaugos priemonės, su sąlyga, kad jie savo veiklą tęs bent du mėnesius po numatomos nepaprastosios padėties pabaigos, kaip numatyta „Vyriausybės dekretu Nr. 310/2021 (VI. 7.)“.“;

3) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„*4 straipsnis*

1. Vengrija iki 2021 m. balandžio 28 d., o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų vykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.

2. Jei 3 straipsnyje nurodytos priemonės grindžiamos numatytomis viešosiomis išlaidomis ir dėl jų priimtas įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas šis sprendimas, Vengrija per šešis mėnesius nuo to iš dalies keičiančio įgyvendinimo sprendimo priėmimo dienos, o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų vykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vengrijai.

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį adresatui dieną.

Priimta Briuselyje 2022 m. sausio 25 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
C. BEAUNE